



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД 09 –/..... г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и Заповед № РД 09-3708/23.08.2017 г. на министъра на образованието и науката

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит – по теория и практика на професията за придобиване на първа степен на професионална квалификация за специалност код 6230604 „Билкарство“ от професия код 6230604 „Работник в горското стопанство“ от професионално направление код 623 „Горско стопанство“.

София, 2020 година

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ПЪРВАСТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	623	„ГОРСКО СТОПАНСТВО”
Професия	623060	„РАБОТНИК В ГОРСКОТО СТОПАНСТВО”
Специалност	6230604	БИЛКАРСТВО

Утвърдена със Заповед № РД 09-...../.....Г.

София, 2020 година

I. ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит- по теория и практика на професията за придобиване на **първа** степен на професионална квалификация по специалност код **6230604 „Билкарство“**, професия код **623060 „Работник в горското стопанство“** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение почл.6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции на обучаваните, изискващи се за придобиване на първа степен по изучаваната професия **„Работник в горското стопанство“**, специалност **„Билкарство“**.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) и чл. 2, ал1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Държавният изпит - по теория и практика на професията се провеждат в съответствие с изискванията на ЗПОО и Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

Националната изпитна програма съдържа десет изпитни теми с план тезис на учебното съдържание и критерии за оценяване. Учебното съдържание обхваща учебните предмети от общата, отрасловата, специфичната и **разширената** професионална подготовка, определени в типовия учебен план и в училищния учебен план. Комисията по оценяване на изпита – част по теория на професията, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира определеният брой присъдени точки.

Държавният изпит – част по теория на професията се провежда като писмен изпит по една и съща тема за учениците и/или за обучаваните за дадено училище или обучаваща институция.

Училището/обучаващата институция може да избере да организира провеждането на държавния изпит – част по теория на професията чрез писмен тест. Тестът се разработва върху всяка изпитната тема в три варианта върху учебното съдържание от план тезиса и съответните критерии. Тестът се състои от три модула:

Първи модул – въпроси със затворен отговор.

Втори модул – въпроси с отворен отговор.

Трети модул – писмено решаване на казус или приложна задача.

Чрез държавния изпит – част по практика на професията и специалността се проверяват и оценяват професионалните умения и компетентности на обучаваните, отговарящи на **първа** степен на професионална квалификация. Изпитът се провежда по индивидуални задания и критерии за оценяване, изготвени от комисията за провеждане и оценяване на изпита - част по практика на професията. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита.

III. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

1. За част по теория на професията и специалността:

а. Изпитните теми с план-тезиса на учебното съдържание.

б. Критерии за оценяване.

2. За част по практика на професията и специалността:

а. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.

б. Критерии за оценяване.

3. Система за оценяване.

4. Препоръчителна литература.

5. Приложения:

а. Примерен изпитен билет.

б. Примерно индивидуално практическо задание.

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ –ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитни теми с план-тезис на учебното съдържание

Изпитна тема № 1: Ползване и добив на хранителни лечебни продукти от тревисти, храстови и дървесни растения

План-тезис: Групи растителни органи – функции, значение и начини на използването им като лечебен продукт. Лечебни свойства на билките. Правила за бране, сушене и запазване на лекарствени растения.

Приложна задача/казус: Посочете най – подходящото време за бране на билките и се обосновайте.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Изброява вегетативните и генеративните органи на растенията.	10

2.	Описва основните функции и морфологичното устройство на вегетативните органи, тяхното значение и използване, като лечебен продукт .	20
3.	Описва лечебните свойства на билките в зависимост от групите съединения, които се съдържат в тях и лечебното им действие върху организма.	20
4.	Описва технологичните правила при бране на билки.	10
5.	Описва технологията при сушене на билки.	14
6.	Описва начините за запазване, опаковане и съхранение на билки.	16
7.	Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки:		100

Изпитна тема № 2: Билки със стопанско значение.

План-тезис: Лечебни свойства на билките. Стопанско значение на билките. Характеристика на клас Двуседелни растения. Особености на видовете от сем. Звънкови. Жълт кантарион – морфологични особености, лечебни свойства и значение. Правила за правилно и безопасно събиране на билки.

Приложна задача/казус: Посочете технологичните правила за бране на отровни билки.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва лечебните свойства на билките и обяснява тяхното стопанско значение.	14
2.	Изброява растенията от клас Двуседелни, използвани като билки.	16
3.	Прави обща характеристика на клас Двуседелни.	20
4.	Изброява особеностите на растителните видове от сем. Звънкови, които имат лечебни свойства и се ползват като билки.	14
5.	Описва морфологичните белези, биологичните особености и екологичните изисквания на Жълт кантарион. Обяснява значението, лечебните свойства и приложението на различните му растителни части.	20
6.	Изброява и описва правилата за правилно и безопасно събиране на билки.	6
7.	Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки:		100

Изпитна тема № 3: Диворастящи гъби със стопанско значение добивани от горите

План-тезис: Общо устройство на висшите гъби. Условия за развитие на гъбите. Диворастящи гъби със стопанско значение. Отровни двойници – морфологични белези и разлики. Начини за събиране, консервиране и съхранение на гъби.

Приложна задача/казус: Посочете коя е оптималната температура на въздуха за развитие на гъбите. Какъв вид почви по състав са подходящи за тяхното развитие?

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва общото устройство на гъбите – съставни части и функции и изброява условията необходими за тяхното развитие.	20
2.	Изброява видовете гъби със стопанско значение добивани от гората.	10
3.	Изброява и описва по-важните отровни двойници на ядивни видове, като посочва разликите при разпознаването им.	20
4.	Описва реда и задължителните правилата при беритба на гъбите.	16
5.	Описва реда и начините за беритба на гъбите.	14
6.	Описва начините за първична обработка и запазване на гъбите	10
7.	Решава приложната задача/казуса.	10
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 4: Ползване и добив на диворастящи плодове от горите.

План-тезис: Групи растителни органи - функции, значение и начини на използването им като хранителни и лечебни продукти. Видове съцветия и типове плодове. Химичен състав на горските плодове. Ползване и добив на плодове от горите – условия за събиране и изисквания при приемането им.

Приложна задача/казус: Посочете подходящата температура за замразяване на плодове.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Изброява генеративните и вегетативните растителни органи.	6
2.	Описва основни функции на генеративните растителни органи и тяхното значение.	20
3.	Изброява типове плодове и обяснява значението им, като ценна суровина от горите.	20
4.	Изброява основните растителни видове със стопанско значение, от които се добиват като ценна суровина плодовете им и описва с какво са полезни.	16
5.	Описва условията за събиране на горски плодове.	14

6.	Описва изискванията за приемане на набраните плодове и тяхното съхранение	14
7.	Решава приложната задача/казуса.	10
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 5: Правила за бране, сушене и запазване на лекарствени растения и плодове добивани от горите.

План-тезис: Групи растителни органи – функции и значение. Правила за бране и сушене на лекарствени растения. Правила за бране и съхранение на диворастящи плодове.

Приложна задача/казус: Посочете при какви условия се съхраняват опакованите билки.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва основните функции на вегетативните органи, тяхното значение и използване, като лечебен продукт.	10
2.	Описва основните функции на генеративните органи, тяхното значение и използване, като лечебен продукт.	10
3.	Описва технологичните правила при бране на билки и изискванията при бране на основни растителни части.	20
4.	Описва правила за сушене на различните растителни части на билките и начините на опаковане и съхранение.	16
5.	Описва правилата за бране на диворастящи плодове.	20
6.	Описва правилата за съхранение на диворастящи плодове.	14
7.	Решава приложната задача/казуса.	10
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 6: Добив на етерични и дъбилни вещества.

План-тезис: Характеристика на подходящи дървесни видове за добив на етерични масла и дъбилни вещества. Химичен състав на дървесната кора. Добив и приложение на етерични и дъбилни вещества.

Приложна задача/казус: Предложете подходящ период за добив на дървесна кора. Направете обосновка.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва морфологичните белези, биологичните особености и екологичните изисквания на Зимен дъб.	20

2.	Описва морфологичните белези, биологичните особености и екологичните изисквания на Летен дъб.	20
3.	Описва химичните вещества в дървесната кора .	10
4.	Изброява подходящи дървесни видове за добиване на етерични и дъбилни вещества.	10
5.	Описва приложението на етеричните и дъбилни вещества.	10
6.	Описва технологичния процес при добива на дъбилни вещества.	20
7.	Решава приложната задача/казуса.	10
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 7: Смолодобиване в борови гори.

План-тезис: Характеристика на Бял и Черен бор. Същност на смолодобиването – понятие, значение и приложение. Технология на смолодобиването.

Приложна задача/казус: Начертайте схема на смолодобивна площадка и посочете елементите и.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва морфологичните белези, биологичните особености и екологични изисквания на Бял бор.	16
2.	Описва морфологичните белези, биологичните особености и екологични изисквания на Черен бор.	14
3.	Дава определение за понятието смолодобив.	10
4.	Описва елементите на смолодобивна площадка.	20
5.	Описва техниката на смолодобиване.	20
6.	Описва необходимите инструменти и начина за безопасното им ползване.	10
7.	Решава приложната задача/казуса.	10
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 8: Овъгляване и суха дестилация на дървесина.

План-тезис: Дендрологична характеристика на дървесни видове подходящи за овъгляване на дървесина. Овъгляването като процес. Овъгляване в жижни. Съвременни методи за овъгляване и суха дестилация на дървесина.

Приложна задача/казус: Посочете предимствата на овъгляването в метални преносими пещи.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
----------	------------------------------	------------------------------

1.	Изброява подходящите дървесни видове за овъгляване.	6
2.	Описва морфологичните белези, биологичните особености и екологични изисквания на Обикновен габър.	14
3.	Описва морфологичните белези, биологичните особености и екологични изисквания на Зимен дъб.	10
4.	Описва процеса овъгляване на дървесина.	20
5.	Описва видовете жижни, начина на изграждането им, елементите от които са изградени и принципът на овъгляване в тях.	20
6.	Посочва съвременните методи и начини за овъгляване.	20
7.	Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки:		100

Изпитна тема № 9: Фуражни ресурси.

План-тезис: Дендрологична характеристика на широколистни видове подходящи за листников фураж. Тревна растителност в естествените горски пасища и ливади. Видове фуражи и начини за приготвяне на листников фураж.

Приложна задача/казус: Посочете най-подходящия период за паша / в месеци /.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва морфологичните белези, биологичните особености и екологични изисквания на Обикновен бук.	20
2.	Описва морфологичните белези, биологичните особености и екологични изисквания на Летен дъб.	20
3.	Изброява типовете ливади и пасища, в зависимост от условията на месторастене.	10
4.	Описва и обяснява разликите в състава на тревната растителност на горските ливади и поляни в зависимост от почвите и климата.	20
5.	Изброява видовете фуражи.	6
6.	Описва начините за приготвяне и използване на листа и клонки.	14
7.	Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки:		100

Изпитна тема № 10: Паша в горите.

План-тезис: Група растителни органи – функции и значение. Морфологични белези и екологични изисквания на тревните видове от сем. Бобови и сем. Житни. Селскостопански ползвания в горите.

Приложна задача/казус: Посочете какъв е реда за допускане на паша в държавните гори.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Изброява вегетативните и генеративните растителни органи.	6
2.	Описва вегетативните растителни органи техните функции и значение, като части използвани при пашата в горите.	10
3.	Описва общи морфологични белези и екологични изисквания на тревните видове от сем. Бобови и сем. Житни.	14
4.	Описва морфологичните белези на Ливадна детелина и Горска ливадина, като значими видове използвани при пашата в горите.	20
5.	Описва начина и реда за допускане на паша в различните собствени гори.	20
6.	Описва какви щети може да нанесе пашата в горските територии.	20
7.	Решава приложната задача/казуса.	10
	Общ брой точки:	100

V. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания

Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, крайния срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

Примерно практическо задание 1:

За даден вид билка да се определят периода на беритба, лечебните части на растението и начина на сушене и опаковане.

Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

Посочва периода на беритба в месеци.

Описва растителните лечебни части на растението

Посочва периода на сушене и начините на опаковане на билката.

Дава предложение за приложение .

2. Критерии за оценяване

За всяко индивидуално практическо задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите, определени в таблицата. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

Пример:

№	Критерии	Показатели	Максимален брой точки	Тежест
1	Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда. <i>Забележка: Този критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i>	<i>1.1. Избира и използва правилно лични предпазни средства. 1.2. Правилно и по безопасен начин употребява предметите и средствата на труда. 1.3. Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, и дефинира, и спазва предписания за своевременна реакция. 1.4. Описва дейностите за опазване на околната среда, свързани с изпитната му работа, включително почистване на работното място.</i>		<i>да/не</i>
2.	Ефективна организация на работното място.	<i>2.1. Подреденост на инструменти, пособия и материали, осигуряваща удобство и точно спазване на технологията. 2.2. Целесъобразна употреба на материалите. 2.3. Работа с равномерен темп за определено време.</i>	<i>2 2 1</i>	5
3.	Спазване изискванията на правилниците, наредбите	<i>3.1. Обяснява работата си при спазване на йерархична</i>		

	и предписанията.	<i>подчиненост от други лица. 3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с изпитното задание (материали, инструменти, лични предпазни средства).</i>	3 2	5
4.	Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание.	<i>4.1. Преценява типа и вида на необходимите материали, детайли и инструменти според изпитното задание. 4.2. Правилно подбира количеството и качеството на необходимите материали, детайли и инструменти.</i>	2 3	20
5.	Спазване на технологичната последователност на операциите според практическото изпитно задание.	<i>5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите. 5.2. Спазва технологичната последователност на операциите в процеса на работа.</i>	3 2	20
6.	Качество на изпълнението на практическото изпитно задание. Изчерпателност на разработката.	<i>6.1. Всяка завършена операция съответства на изискванията на съответната технология. 6.2. Крайното изделие съответства на зададените технически параметри. 6.3. Изпълнява задачата в поставения срок.</i>	8 8 4	30
7.	Самоконтрол и самопроверка на изпълнението на практическото изпитно задание.	<i>7.1. Осъществява операционен контрол – при избора на материали, изделия и инструменти и при изпълнение на конкретни дейности. 7.2. Контролира техническите показатели - текущо и на готово изделие. 7.3. Оценява резултатите, взема решение и отстранява грешките. 7.4. Прави оптимален разчет на времето за изпълнение на изпитното задание.</i>	1 1 1 2	5
8.	Защита на извършения технологичен процес, монтаж (ремонт),	<i>8.1. Може да представи и обоснове приетия вариант на решение /изпълнение на практическото</i>	10	

	настройка на уреда (машина/апарат и др.) или защита на изработения проект или защита на качествата на готовото изделие.	задание. 8.2. Демонстрира добра техника на презентирание.	5	15
		<i>Общ брой точки</i>	<i>100</i>	

VI. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на първа степен на професионална квалификация по специалността код **6230604** „Билкарство“, професия код **623060** „Работник в горското стопанство“ е в точки както следва:

- част по теория на професията - максимално 100 точки;
- част по практика на професията - максимално 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки, определени в националната изпитна програма.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение - 30 процента частта по теория на професията и 70 процента частта по практика на професията от общия брой точки.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява както следва:

Окончателна оценка в брой точки = $0,3 \times$ получения брой точки от част по теория на професията + $0,7 \times$ получения брой точки от част по практика на професията

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки \times 0,06.

(5) Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.

VII. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Ванев, С., В. Факирова, Д. Йорданов. 1998. Ядливи и отровни гъби в България. София, Pensoft.
2. Закон за горите, Глава 17, чл. 238–239.
3. Закон за лечебните растения.
4. ЗАПОВЕД № РД–73 от 3 февруари 2009 г. за специалния режим на опазване и ползване на лечебните растения през 2009 г.
5. Йорданов, Д., С. Ванев, В. Факирова. 1979. Гъбите в България. БАН, София.
6. Калинков, В., П. Костов, Д. Павлов, Д. Коев. 1986. Недървесни горскорастителни богатства. Земиздат, София.
7. Китанов, Б. 1987. Разпознаване и събиране на билки. Земиздат, София.
8. Костов, П. 1987. Специални ползвания в горите. Земиздат, София.
9. Митрев, А., С. Попова. 1982. Атлас на лечебните растения в България. БАН, София.
10. НАРЕДБА № 2 за правилата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения.
11. Стоянов, Д. 1993. Специални ползвания в горите. Горски плодове. ВЛТИ, София.
12. Топалов, В., М. Гаврилов, Й. Янкулов. 1983. Билки и билкосъбиране. “Хр. Данов”, Пловдив.

VIII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. инж. Стефан Шулев – НППГС “Христо Ботев“, гр. Велинград
2. инж. Надежда Ганчева – НППГС “Христо Ботев“, гр. Велинград
3. инж. Найден Петров – НППГС “Христо Ботев“, гр. Велинград
4. инж. Вергиния Иванова – НППГС “Христо Ботев“, гр. Велинград
5. инж. Цветан Чечев – НППГС “Христо Ботев“, гр. Велинград
6. инж. Ирина Ачева – НППГС “Христо Ботев“, гр. Велинград
7. инж. Филип Устабашиев – НППГС “Христо Ботев“, гр. Велинград
8. инж. Радослав Ангелов – ЛПП, гр. Берковица
9. инж. Георги Николов – ЛПП, гр. Берковица

III. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) Примерен изпитен билет

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН
НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

по професията код „.....“

специалността код „.....“

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:
(изписва се точното наименование на темата)

План-тезис:
.....
.....

Приложена задача:
.....

Описание на дидактическите материали:

Председател на изпитната комисия:
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/обучаващата институция)

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ - ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН
НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

по професията код----- „-----“
специалността код „.....“

Индивидуално практическо задание №.....

На ученика/обучавания
(трите имена на ученика/обучавания)
от клас/курс,

начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:

1. Да се
(вписва се темата на изпитното задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:
(име, фамилия) (подпис)

Председател на изпитната комисия:
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:
(име, фамилия) (подпис)

В) ПРИМЕРНО УКАЗАНИЕ ЗА РАБОТА ЗА УЧЕНИЦИТЕ/КУРСИСТИТЕ И ПРИМЕРНИ ТЕСТОВИ ЗАДАЧИ С ЕТАЛОН ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И КЛЮЧ НА ВЕРНИТЕ ОТГОВОРИ

Указание за работа

Уважаеми ученици/курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа ... задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен ъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за усвояване и контрол за придобиване на първа степен на професионална квалификация по **6230604 „Билкарство“**, професия код **623060 „Работник в горското стопанство“**.

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак \times , а за другите типове задачи начина на отговор е описан в задачата.

При отбелязване на отговор, който искате да промените, оградете в кръгче грешното отбелязване и се подпишете пред него.

Някои задачи изискват не само познаване на учебния материал, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите преди да посочите някой отговор.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е анонимен с продължителност астрономически часа.

ЖЕЛАЕМ ВИ УСПЕХ !

Г) РАЗРАБОТВАНЕ НА ТЕСТ

1. Примерна матрица на целите

Разработва се от комисията за подготовка и оценяване на изпита - част по теория на професията като към таблицата за критерии за оценка по всяка тема се разписват графи 3, 4 и 5. Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки от графа 2.

Времето за работа с теста се определя като за всяка задача от равнище „Знание“ се полагат 4 минути, от равнище „Разбиране“ – 8 минути, от равнище „Приложение“ – 10 минути.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален Брой точки	Брой тестови задачи по равнища		
		I	II	III
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Изброява вегетативните и генеративните органи на растенията.	10	3	1	
Описва основните функции и морфологичното устройство на вегетативните органи, тяхното значение и използване, като лечебен продукт .	20	1	2	
Описва лечебните свойства на билките в зависимост от групите съединения, които се съдържат в тях и лечебното им действие върху организма.	10	4	3	
Описва технологичните правила при бране на билки.	20	1		3
Описва технологията при сушене на билки.	14	3	2	
Описва начините за запазване, опаковане и съхранение на билки.	16	3	1	1
Решава приложната задача/казуса.	10		1	1
Общ брой задачи: 30		15	10	5
Време за решаване на теста: 190 минути				
Общ брой точки:	100	30	40	30
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ 				

2. Примерна тестова задача от равнище „Знание“

Кое от следните не е вегетативен орган на растението?

max 2 т.

- а) Лист
- б) Цвят
- в) Корен

Еталон на верния отговор: б)

Ключ за оценяване:

Отговор б) – 2 точки

Всички останали отговори – 0 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

3. Примерна тестова задача от равнище „Разбиране“:

При прекъсване на ликото кой от потоците се нарушава?

- а) възходящ
- б) низходящ
- в) и двата

max 4 т.

Еталон на верния отговор: в)

Ключ за оценяване:

Отговор в) – 4 точки

Всички останали отговори – 0 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

4. Примерна тестова задача от равнище „Приложение“:

Избройте правилата при бране на отровни билки.

.....
.....
.....
.....

max 6 т.

Еталон на верния отговор и ключ за оценяване:

- при правилно и пълно изброяване – 6 т.

- при правилно и непълно – 3 т.

ПРОЕКТ!